

Článek 6 – Odkazy a citace v textu

6.1 Při zpracování BP je zcela nezbytné přísně dodržovat základní etické pravidlo vědecké práce, totiž převzaté myšlenky a názory, ať již v podobě citátů či parafrází, důsledně prezentovat jako cizí dílo a správně je odkazovat. Citáty a parafráze je nutné uvádět především „z první ruky“, tj. z pramenů a dokumentů, s kterými se autor/ka osobně seznámil/a. Pokud ve výjimečných případech přejímá citát či parafrázi z textu jiného autora, odkazuje jako pramen výhradně jeho text, nikoli tedy dílo a jméno, které tento autor ve svém textu původně použil. (Tato skutečnost navíc musí být v textu BP výslovně uvedena.)

6.2 Citáty se uvádějí přesně doslovně a jsou na začátku a na konci opatřeny uvozovkami. Zachovává se i jejich původní grafická podoba (tedy i včetně případných tiskových chyb). Pokud uživatel citátu (student/ka) zdůrazňuje na rozdíl od citovaného autora určité slovo či slova, graficky to vyznačí (kurzívou apod.) a vzápětí uvede v závorce, opět graficky odlišně, poznámku s iniciálami svého jména, aby potvrdil/a, že důraz pochází od něho/ní, nikoli od citovaného autora (např. podtrhl/a X. Y., zdůraznil/a X. Y.). Zkrácení citované pasáže se značí tzv. výpustkou v podobě tří teček (...), která nahrazuje vynechanou větu nebo věty. Citát neúplné věty, části věty nebo souvětí se buď na konci (např. „Začátek citované věty ...“) nebo na začátku (např. „... konec citované věty.“) či na konci i na začátku (např. „... prostředek citované věty ...“) opět značí výpustkou a je též v uvozovkách. Uvozovek se taktéž používá, ovšem již bez trojteček, cituje-li se nebo přejímá autorův specifický termín, originální přirovnání, osobitě hodnocení apod. (např. „syndrom vyhoření“, „věda bez hranic“). Rozsáhlejší citáty, které nejsou přímou součástí určitého odstavce, je nutné od hlavního textu jasně odlišit (novým odstavcem, typem písma, upozorňující formulací apod.).

6.3 Parafráze cizích názorů, koncepcí, myšlenek ad. znamená, že student/ka vlastními slovy přetlumočí, co v určité publikaci či její části autor napsal. Zde se již uvozovky ani trojtečky nepoužívají. Je však vždy nutné odlišit (odstavcem, formulací apod.), kde začíná a končí parafráze vybraného autora a kde před ní končí a po ní začínají vlastní myšlenky studenta/ky.

6.4 Každý citát a každou parafrázi musí v textu doprovázet odkaz na tzv. citaci, která obsahuje v předepsané úpravě informace o publikaci, z níž bylo čerpáno (jméno autora, název díla a řadu dalších údajů). Odkaz je stručná forma citace vsunutá přímo do textu (viz F9). Slouží k identifikaci příslušné publikace v Soupisu bibliografických citací, který je samostatnou kapitolou za textem, kde jsou shromážděny citace všech pramenů, jež byly v textu použity. (Zásadní poznatky o vytváření této kapitoly a tvorbě případné další kapitoly zvané Bibliografie, jakož i k podobě odkazů, viz Přílohu F).

6.5 Závaznou podobu citací v Soupisu bibliografických citací a v Bibliografii upravují ČSN ISO 690 Dokumentace – Bibliografické citace – Obsah, forma a struktura (tato norma též způsoby odkazování) a ČSN ISO 690-2 Informace a dokumentace – Bibliografické citace – Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části. Při vypracování BP jsou autoři povinni se těmito normami řídit. Výtahy z obou norem shrnující základní a pro autory BP nejpotřebnější informace jsou uvedeny v Přílohách těchto Pokynů (ČSN ISO 690 v Příloze D a ČSN ISO 690-2 v Příloze E).

6.6 Prohřešky proti uvedeným zásadám (6.1—6.5) signalizují, že autor/ka dosti dobře nezvládl/a základní vědecké postupy (viz 3.2 a 3.3), které by měl/a na konci studia ovládat. Pokud se při namátkové kontrole objeví v práci nedostatky tohoto druhu, je vedení katedry oprávněno ji vrátit autorovi/ce k jejich urychlenému odstranění. Jsou-li závažné, může autorovi/ce doporučit, aby text přepracoval/a a podal/a v následujícím vypsáném termínu. Jelikož při celkovém hodnocení BP je mj. také sledováno, jak autor/ka pracuje s odbornou literaturou, neuspokojivá úroveň v tomto směru může vést k tomu, že v posudku/cích nebude BP k obhajobě doporučena, nebo se může negativně projevit ve výsledné klasifikaci obhajoby. Obzvláště hrubé překročení základního etického pravidla vědecké práce (častá nebo soustavná absence odkazu na používaný/é literární pramen/ y, tj. porušení autorského zákona přivlastněním si cizího díla) lze kvalifikovat i jako pokus o podvodné jednání a tudíž jako důvod pro zahájení disciplinárního řízení.